

“Az én kis falum”

Hugyecsek Balázs – Rizmayer Péter

Palkonya 2009

Palkonya

Palkonya, az egy utcás, 350 fős dél-baranyai falu ma is hűen őrzi a XVIII. században betelepített német szőlőművesek építészeti kultúráját. A község legnevezetesebb műemlék együttese a faluvégi domboldalt beborító, 53 présházból álló pincesor. A szőlészet borászat aranykorában, a XIX. század elejétől fokozatosan épülő présház együttes apró, fehérre meszelt házacskái ma is megkapó látványt nyújtanak a turisták közül egyre többen élvezik a tüzes vörösborokat rejtő műemlék pincéket és a kedves gazdák vendégszeretetét. Palkonyán a lakóházak fele helyileg védett műemlék. Az építészeti örökségvédelmi program egyik eredményeként védetté nyilvánított épületek homlokzatát "Védett" feliratú, házat formázó kerámia díszíti, ami még különlegesebb hangulatot ad a falunak.

Helyszín

A környéken számos jelzett gyalogtúra útvonal van. Palkonyán áthalad a nemzetközi "Három folyó" kerékpáros túra útvonal is. Palkonya leglátogatottabb ünnepe a "Pütkösi Nyitott Pincék", melyet a falu lakói és a helyi Önkormányzat minden évben Pütkös vasárnapján rendez meg. A kulturális eseményekkel, gyermekprogramokkal, lovas kocsikázással tarkított borkóstoló ünnepre a falu szeretettel várja vendégeit. Palkonya még két hagyományos ünnepet tart: május elsején halászlé-főző versenyt a Német Nemzetiségi Önkormányzat szervezésében, és novemberben Márton napkor, az újbor ünnepén lampionos felvonulást. 2008-ban került megrendezésre az első Ördögkatlan Összművészeti Fesztivál, melyet minden évben augusztus első hétvégéjén rendezünk meg. A falu családi pincészeiben természetesen ilyenkor is elmaradhatatlan a borkóstolás.

Koncepció

Interaktív szőlőfürt

Palkonya a Villány-Siklós borút egyik kedvelt megállóhelye, az a hely, ami tüzes vörösborairól vált ismertté. Olyan szobrot terveztünk ide, ami beleillik a tájba, hűen tükrözi a falu borkultúráját, és közelebb hozza az itt lakó polgárokat és az ide látogató turistákat, borkedvelőket a kortárs képzőművészethez, és az új alkotásokhoz. Egy geometrikus sík formára (háromszögre) leegyszerűsített szőlőfürtöt jelenít meg a szobor, a település egyik legjellemzőbb kultúrnövényét. A szőlőszemeket megjelenítő fagolyók egy döntött síkban rudak segítségével vannak felfüggesztve az állványra, úgy hogy a golyók elmozdulhatnak, a szél megmozgathatja őket, egy ember is átsétálhat a szőlőfürtön. E módon a nézője akár a műtárgy részévé válhat, „belebújhat”, akár lefotóztathatja magát a szoborban (ellentétben a hagyományosnak számító szobor előtti fotózással). A szemlélő bevonásával nemcsak az egész teret, hanem az egész települést is magába foglalhatná a szobor. A szőlőszemek egymáshoz mérten úgy vannak pozícionálva, hogy nem tudnak összegabalyodni, a „használat” után mindig visszatérnek az eredeti helyükre. A faluban sok műemlékvédelem alatt álló épület van, melyeknek azért vannak még most is jó állapotban, mert tartós anyagokból készültek. Mivel az interaktív szobor is tartós anyagokból készül, nem kell lebontani, állandó köztéri szoborként funkcionálhat a jövőben is.

Szobor szerkezeti leírása:

- Tartó állvány:
- Három kör keresztmetszetű vas oszlopon álló rácsszerkezetű 2000 X 3000 mm-es vas háromszög. Kezelése 2 réteg rozsdáátalakító, konzerválószerrel (Korant), 3 réteg oldószeres nitrohigítós fehér festékkel (Adhezor). A lábakat 200 mm-ernyre kell földbe ásni. Az állvány szétszedhető, rozsdamentes csavarokkal rögzített.
- Golyók:
- Poliuretán bázisú kültéri ragasztóanyaggal rétegesen ragasztott akácfából készült fagolyók. Nyomás alatt mélypácolva (4 mm-ert hatol be a pác), Teakolajjal telítve, kültéri viaszolajjal 3 rétegben kezelve. Átmérőjük darabonként 13 cm, összesen kb. 90 db. A golyók előfúrva, menetvágva készülnek.
- Golyókat tartó rudak:
- Saválló rozsdamentes acélból készülnek. Méretek: keresztmetszetük 5 mm, hosszuk 500 mm – 1500 mm-ig, a teljes hossz kb. 130 méter. A golyók felé eső oldalon menetvágva. Az állványzat felé eső oldalon a rudak átfúrva 2 mm-es keresztmetszetben. Az állványzathoz rozsdamentes acélból készített gyűrűk rögzítik. Így mobillá válnak a rudak, szabadon lengenek, és mivel nem hajlékonyak, nem gabalyodnak össze. A golyók közti távolság sem engedi összegabalyodni a szerkezetet. A golyókat menetesen rögzítjük a rudakhoz, Epoxygyantával beragasztva, így azokat nem lehet leszedni.
- A szerkezet 12 évig nem igényel kezelést. A tartó rudak nem korrodeálnak, a fából készült golyókat 15 év múlva érdemes újra kezelni.

